

**HE 255/2004 vp**

**HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE  
VUODEN 2005 TALOUSARVIOTA KOSKEVAN  
HALLITUKSEN ESITYKSEN (HE 151/2004 vp)  
TOISESTA TÄYDENTÄMISESTÄ**





Viitaten tämän esityksen yleisperusteluihin ja yksityiskohtaisten perustelujen selvitysosiin ehdotetaan,  
*että Eduskunta päättäisi hyväksyä oheen liitetyn toisen täydentävän esityksen hallituksen talousarvioesitykseen vuodelle 2005.*

Helsingissä 3 päivänä joulukuuta 2004

**Tasavallan Presidentti**

**TARJA HALONEN**

Valtiovarainministeri *Antti Kalliomäki*



## YLEISPERUSTELUT

Eduskunnalle annetaan *toinen* vuoden 2005 talousarvioesitystä (HE 151/2004 vp) täydentävä hallituksen esitys. Hallituksen esitys vuoden 2005 talousarvioksi annettiin eduskunnalle 14.9.2004 ja hallituksen täydentävä esitys 26.11.2004, eikä valtiovarainvaliokunta ole vielä antanut niistä mietintöään.

Työmarkkinoiden keskusjärjestöt ovat 29.11.2004 saavuttaneet tulopoliittista sopimusta vuosille 2005—2007 koskevan neuvottelutuloksen. Hallitus sitoutuu omasta puolestaan 30.11.2004 antamassaan kannanotossa tiettyihin vuoden 2005 talousarviota koskeviin toimenpiteisiin sekä lukuisiin muihin toimenpiteisiin. Mikäli neuvottelutulos ei tule riittävän kattavana hyväksytyksi liittotason neuvotteluissa hallitus toteaa, että muut kuin vuoden 2005 talousarviota koskevat toimenpiteet raukeavat.

Työllisyyden ja palkansaajien ostovoiman lisäämiseksi hallitus ehdottaa työn verotuksen keventämistä vuonna 2005 vuositasolla noin 350 milj. eurolla, josta valtion osuus on 208 milj. euroa. Kevennys toteutetaan muuttamalla valtion tuloveroasteikkoa ja kasvattamalla kunnallisverotuksen ansiotulovähennystä. Lisäksi valtion tuloveroasteikkoon tehdään kahden prosentin inflaatiotarkistus. Ansiotulovähennyksen kasvattamisesta seuraavat verotuotto-menetykset kompensoidaan kunnille lisäämällä sosiaali- ja terveystoimen valtionosuuksia ja seurakunnille nostamalla niiden osuutta yhteisöverosta.

Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalalle ehdotetaan kertaluonteisesti yhteensä 10 milj. euron lisäys (sis. alv) vuodelle 2005 jo ehdotettuihin perustienpidon määrärahoihin.

Kuntien ja valtion välisen kustannustenjaon tarkistuksen vuodelle 2008 jaksotettua osuutta aikaistetaan 20 milj. eurolla vuodelle 2005.

Täydentävässä esityksessä lisätään kehykseen kuuluvia määrärahoja yhteensä 30 milj. eurolla. Siten vaalikauden kehykseen kuuluvien määrärahojen yhteismääräksi vuodelle 2005 ehdotetaan 28 471 milj. euroa. Jakamattomaksi varaukseksi jää 377 milj. euroa. Ennakoimattomien lisäbudjettitarpeiden ohella jakamattomasta varauksesta on tarkoitus rahoittaa mm. uusissa työ- ja virkaehtosopimuksissa sovittavat palkankorotukset, jotka on tarkoitus budjetoida virastoille ja laitoksille vuoden 2005 ensimmäisessä lisätalousarviossa.

Kehyksen ulkopuolisiin menoihin ehdotetaan 121 milj. euron lisäystä, joka johtuu ansiotulojen veronkevennysten aiheuttaman tulojen menetyksen korvaamisesta kunnille sosiaali- ja terveystoimen valtionosuuksien lisäyksenä. Kehyksen ulkopuolisiin menoihin vuodelle 2005 ehdotetaan 9 314 milj. euroa.

Hallitus csittää vuoden 2005 talousarvion määrärahoiksi tämä täydentävä esitys mukaan lukien 37 785 milj. euroa ja tuloarvioksi

Työllisyyttä, ostovoimaa ja kilpailukykyä tukevat toimenpiteet

Vaalikauden kehys

Menot, tulot ja tasapaino

ilman lainanottoa 36 916 milj. euroa. Talousarvion kattamiseksi ehdotetaan uutta lainanottoa 870 milj. euroa.

**Käsiteltävänä olevien ja nyt arvioitujen tuloarviomuutosten jakaantuminen osastoittain, euroa**

Osasto	Hallituksen esitys talousarvioksi + ensimmäinen täydentävä esitys	Toinen täydentävä esitys	Yhteensä
11. Verot ja veronluonteiset tulot	31 261 908 000	-197 000 000	31 064 908 000
12. Sekalaiset tulot	4 569 013 000	-	4 569 013 000
13. Korkotulot ja voiton tuloutukset	929 280 000	-	929 280 000
15. Lainat (pl. nettolainanotto ja velanhallinta)	352 390 000	-	352 390 000
Yhteensä (pl. nettolainanotto ja velanhallinta)	37 112 591 000	-197 000 000	36 915 591 000
Nettolainanotto ja velanhallinta (mom.15.03.01)	522 012 000	347 813 000	869 825 000
Yhteensä	37 634 603 000	150 813 000	37 785 416 000

**Käsiteltävänä olevien ja nyt ehdotettujen määrärahamuutosten jakaantuminen pääluokittain, euroa**

Pääluokka	Hallituksen esitys talousarvioksi + ensimmäinen täydentävä esitys	Toinen täydentävä esitys	Yhteensä
21. Eduskunta	97 461 000	-	97 461 000
22. Tasavallan presidentti	8 505 000	-	8 505 000
23. Valtioneuvosto	49 137 000	-	49 137 000
24. Ulkoasiainministeriön hallinnonala	825 174 000	-	825 174 000
25. Oikeusministeriön hallinnonala	662 312 000	-	662 312 000
26. Sisäasiainministeriön hallinnonala	1 503 674 000	-	1 503 674 000
27. Puolustusministeriön hallinnonala	2 148 871 000	-	2 148 871 000
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	5 564 129 000	-887 000	5 563 242 000
29. Opetusministeriön hallinnonala	6 168 162 000	5 000 000	6 173 162 000
30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala	2 721 554 000	-	2 721 554 000
31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala	1 749 664 000	10 000 000	1 759 664 000
32. Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonala	975 743 000	-	975 743 000
33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala	9 861 454 000	136 700 000	9 998 154 000
34. Työministeriön hallinnonala	2 164 015 000	-	2 164 015 000
35. Ympäristöministeriön hallinnonala	687 748 000	-	687 748 000
36. Valtionvelan korot	2 447 000 000	-	2 447 000 000
Yhteensä	37 634 603 000	150 813 000	37 785 416 000

## TULOARVIOT

### Osasto 11 VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT

#### 01. Tulon ja varallisuuden perusteella kannettavat verot

*01. Tulo- ja varallisuusvero*  
Momentille arvioidaan kertyvän 11 973 000 000 euroa.

*Selvitysosa:* Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan.

Varsinaisessa talousarvioesityksessä momentille arvioitiin kertyvän 12 373 000 000 euroa. Eduskunnalle 26.11.2004 annetussa täydentävässä esityksessä arvioitiin momentille kertyvän 12 170 000 000 euroa eli 203 000 000 euroa vähemmän.

Tulopoliittista sopimusta vuosille 2005—2007 koskevaan hallituksen kannanottoon 30.11.2004 perustuen momentille arvioidaan kertyvän 197 000 000 euroa vähemmän eduskunnalle aiemmin annettuun täydentävään esitykseen nähden.

Hallitus peruuttaa eduskunnalle varsinaisen talousarvioesityksen yhteydessä antamansa esityksen (HE 145/2004) ja antaa toiseen täydentävään esitykseen liittyvän esityksen lain-

säädännöksi vuoden 2005 tuloveroasteikkolaista, tuloverolain 105 a §:n ja 124 §:n muuttamisesta sekä verontilityslain 12 §:n muuttamisesta. Verovuodelta 2005 toimitettavassa verotuksessa sovellettaisiin progressiivista tuloveroasteikkoa, jota on vuoden 2004 asteikkoon verrattuna lievennetty alentamalla ensimmäistä, kolmatta, neljättä ja viidettä tuloveroprosenttia puolella prosenttiyksiköllä. Ensimmäistä tulo rajaa nostetaan 100 eurolla ja toista 600 eurolla. Asteikon kolmatta tulo rajaa alennetaan 100 eurolla. Ansiotulojen veronkevennyksen välittömäksi tuloja alentavaksi vuositason vaikutukseksi arvioidaan 346 milj. euroa, josta valtion osuus on 208 milj. euroa, kuntien 121 milj. euroa, Kansaneläkelaitoksen 10 milj. euroa ja seurakuntien 7 milj. euroa. Lisäksi inflaatiotarkistus vähentää valtion veron tuottoa 160 milj. eurolla. Ansiotulovähennyksen kasvattamisesta seuraavat verotuottomenetykset kompensoidaan kunnille lisäämällä so-

siaali- ja terveystoimen valtionosuuksia. Seurakuntien verotuottomenetyistä kompensoidaan korottamalla seurakunnille tulevaa yhteisöveron tuottoa.	2005 talousarvio	11 973 000 000
	2004 III lisätalousarvio	-100 000 000
	2004 talousarvio	12 210 000 000
	2003 tilinpäätös	11 811 901 257



## Osasto 15 LAINAT

### 03. Valtion nettolainanotto ja velanhallinta

<p><i>01. Nettolainanotto ja velanhallinta</i></p> <p>Momentille merkitään nettotuloa 869 825 000 euroa.</p> <p><i>Selvitysosa:</i> Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.</p> <p>Varsinaisessa talousarviossa momentille merkittiin 187 405 000 euroa. Eduskunnalle 26.11.2004 annetussa täydentävässä esityksessä momentille merkittiin 522 012 000 euroa eli 334 607 000 euroa enemmän. Tämän toisen täydentävän esityksen tulojen ja menojen muutoksista johtuen momentille merkitään 347 813 000 euroa enemmän eduskunnalle aiemmin annettuun täydentävään esitykseen nähden.</p>	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: left;"><b>Tulojen ja menojen erittely</b></th> <th style="text-align: right;">€</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td colspan="2"><b>Tulot</b></td> </tr> <tr> <td>Nimellisarvoinen nettolainanotto (netto)</td> <td style="text-align: right;">877 825 000</td> </tr> <tr> <td>Emissiovoitot (netto)</td> <td style="text-align: right;">-</td> </tr> <tr> <td colspan="2"><b>Menot</b></td> </tr> <tr> <td>Pääomatappiot (netto)</td> <td style="text-align: right;">8 000 000</td> </tr> <tr> <td><b>Nettotulot</b></td> <td style="text-align: right; border-top: 1px solid black; border-bottom: 1px solid black;">869 825 000</td> </tr> <tr> <td>2005 talousarvio</td> <td style="text-align: right;">869 825 000</td> </tr> <tr> <td>2004 III lisätalousarvio</td> <td style="text-align: right;">-31 654 000</td> </tr> <tr> <td>2004 II lisätalousarvio</td> <td style="text-align: right;">-375 540 000</td> </tr> <tr> <td>2004 I lisätalousarvio</td> <td style="text-align: right;">-833 949 000</td> </tr> <tr> <td>2004 talousarvio</td> <td style="text-align: right;">1 273 489 000</td> </tr> <tr> <td>2003 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">1 073 329 031</td> </tr> </tbody> </table>	<b>Tulojen ja menojen erittely</b>	€	<b>Tulot</b>		Nimellisarvoinen nettolainanotto (netto)	877 825 000	Emissiovoitot (netto)	-	<b>Menot</b>		Pääomatappiot (netto)	8 000 000	<b>Nettotulot</b>	869 825 000	2005 talousarvio	869 825 000	2004 III lisätalousarvio	-31 654 000	2004 II lisätalousarvio	-375 540 000	2004 I lisätalousarvio	-833 949 000	2004 talousarvio	1 273 489 000	2003 tilinpäätös	1 073 329 031
<b>Tulojen ja menojen erittely</b>	€																										
<b>Tulot</b>																											
Nimellisarvoinen nettolainanotto (netto)	877 825 000																										
Emissiovoitot (netto)	-																										
<b>Menot</b>																											
Pääomatappiot (netto)	8 000 000																										
<b>Nettotulot</b>	869 825 000																										
2005 talousarvio	869 825 000																										
2004 III lisätalousarvio	-31 654 000																										
2004 II lisätalousarvio	-375 540 000																										
2004 I lisätalousarvio	-833 949 000																										
2004 talousarvio	1 273 489 000																										
2003 tilinpäätös	1 073 329 031																										

# M Ä Ä R Ä R A H A T

## Pääluokka 28 VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

### 39. Eräät siirrot Ahvenanmaan maakunnalle

30. Ahvenanmaan tasoitusmaksu (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 166 120 000 euroa.

*Selvitysosa:* Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Varsinaisessa talousarvioesityksessä momentille esitettiin 168 404 000 euroa. Eduskunnalle 26.11.2004 annetussa täydentävässä esityksessä momentille esitettiin 167 007 000 euroa eli 1 397 000 euroa vähemmän.

Tässä toisessa täydentävässä esityksessä tulot, jotka ovat perusteena Ahvenanmaan tasoi-

tusmaksulle, pienenevät 197 000 000 euroa, minkä johdosta momentille myönnetään 887 000 euroa vähemmän eduskunnalle aiemmin annettuun täydentävään esitykseen nähden.

2005 talousarvio	166 120 000
2004 III lisätalousarvio	169 000
2004 II lisätalousarvio	960 000
2004 I lisätalousarvio	3 277 000
2004 talousarvio	161 060 000
2003 tilinpäätös	164 789 258

## Pääluokka 29

### OPETUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

*Selvitysosa:* Tässä täydentävässä talousarvioesityksessä opetusministeriön hallinnonalan valtionosuudet on mitoitettu ottaen huomioon tulopoliittiseen sopimukseen vuosille 2005—2007 liittyvä hallituksen kannanotto, joka edellyttää muutettavaksi valtion ja kuntien välisen kustannustenjaon tarkistuksen jaksottamista vuosille 2005—2008. Jaksotuksen muuttuminen edellyttää eduskunnan käsiteltävänä olevan hallituksen esityksen (HE 181/2004) muuttamista opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain sekä vapaasta sivistystyöstä annetun lain osalta. Eduskunnalle 26.11.2004 annettuun täydentävään esitykseen verrattuna valtion ja kuntien välinen lakisääteinen kustannustenjaon tarkistus muuttuu siten, että arviolta 132 000 000 euron suuruisesta tarkistuksesta maksetaan 28 000 000 euroa vuonna 2005 ja lisäksi 27 000 000 euroa sekä vuonna 2006 että vuonna 2007. Loppuosa kustannustenjaon tarkistuksesta maksetaan vuonna 2008.

#### Valtionosuudet opetusministeriön hallinnonalalla (1 000 euroa)

		2004		
		varsinainen	2005	2004/2005
		talousarvio	esitys	lisäys
29.20.30	Ammattikorkeakoulut	336 797	345 756	8 959
29.40.30	Yleissivistävä koulutus	1 727 460	1 777 626	50 166
29.60.30	Ammatillinen koulutus	417 510	430 330	12 820
29.60.31	Oppisopimuskoulutus	104 238	107 258	3 020
29.69.30	Kansalaisopistot	75 068	76 790	1 722
29.69.50	Kansanopistot	45 282	45 814	532
29.69.51	Ammatilliset erikoisoppilaitokset	17 033	17 425	392
29.69.55	Opintokeskukset	12 878	13 177	299
29.69.56	Kesäyliopistot	4 115	4 414	299
29.90.30 ja 52	Kirjastot	91 406	93 748	2 342
29.90.31 ja 52	Tcatterit ja orkesterit	42 557	43 013	456
29.90.32 ja 52	Museot	16 878	18 036	1 158
29.98.50 ja 52	Liikunnan koulutuskeskukset	15 519	15 897	378
29.90.33	Kuntien kulttuuritoiminta	6 633	6 650	17
29.98.50	Kuntien liikuntatoimi	15 363	15 435	72
29.99.50	Kuntien nuorisotyö	6 024	6 100	76
<b>Yhteensä</b>		<b>2 934 761</b>	<b>3 017 469</b>	<b>82 708</b>

Arvio valtionosuusten jakautumisesta

<b>Kunnat ja kuntayhtymät (77 %)</b>	2 259 766	2 323 451	63 685
* Kunnat	1 242 871	1 277 898	35 027
* Kuntayhtymät	1 016 895	1 045 553	28 658
<b>Yksityiset (23 %)</b>	674 995	694 018	19 023

## 20. Ammattikorkeakouluopetus

30. Valtionosuus ja -avustus kunnallisten ja yksityisten ammattikorkeakoulujen käyttökustannuksiin (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 345 756 000 euroa.

*Selvitysosa:* Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Varsinaisessa talousarvioesityksessä momentille esitettiin määrärahaa 341 357 000 euroa. Eduskunnalle 26.11.2004 annetussa täydentävässä esityksessä momentille esitettiin 345 240 000 euroa eli 3 883 000 euroa enemmän.

Tulopoliittista sopimusta vuosille 2005—2007 koskevaan hallituksen kannanottoon

30.11.2004 perustuen momentille esitetään 516 000 euroa enemmän eduskunnalle aiemmin annettuun täydentävään esitykseen nähden. Lisäys aiheutuu valtion ja kuntien välisen kustannustenjaon tarkistuksen jaksotuksen muuttumisesta.

Kustannustenjaon tarkistuksen jaksotuksen muuttuminen vaikuttaa eduskunnan käsiteltävänä olevan opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muutosesityksen sisältöön (HE 181/2004).

2005 talousarvio	345 756 000
2004 talousarvio	336 797 000
2003 tilinpäätös	321 012 497

## 40. Yleissivistävä koulutus

30. Valtionosuus ja -avustus yleissivistävän koulutuksen käyttökustannuksiin (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 1 777 626 000 euroa.

*Selvitysosa:* Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Varsinaisessa talousarvioesityksessä momentille esitettiin määrärahaa 1 756 430 000 euroa. Eduskunnalle 26.11.2004 annetussa täydentävässä esityksessä momentille esitettiin 1 773 912 000 euroa eli 17 482 000 euroa enemmän.

Tulopoliittista sopimusta vuosille 2005—2007 koskevaan hallituksen kannanottoon

30.11.2004 perustuen momentille esitetään 3 714 000 euroa enemmän eduskunnalle aiemmin annettuun täydentävään esitykseen nähden. Lisäys aiheutuu valtion ja kuntien välisen kustannustenjaon tarkistuksen jaksotuksen muuttumisesta.

Kustannustenjaon tarkistuksen jaksotuksen muuttuminen vaikuttaa eduskunnan käsiteltävänä olevan opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muutosesityksen sisältöön (HE 181/2004).

2005 talousarvio	1 777 626 000
2004 talousarvio	1 727 460 000
2003 tilinpäätös	1 666 110 306

## 60. Ammatillinen koulutus

30. *Valtionosuus ja -avustus ammatillisen koulutuksen käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 430 330 000 euroa.

*Selvitysosa*: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Varsinaisessa talousarvioesityksessä momentille esitettiin määrärahaa 429 502 000 euroa. Eduskunnalle 26.11.2004 annetussa täydentävässä esityksessä momentille esitettiin 429 616 000 euroa eli 114 000 euroa enemmän.

Tulopoliittista sopimusta vuosille 2005—2007 koskevaan hallituksen kannanottoon 30.11.2004 perustuen momentille esitetään 714 000 euroa enemmän eduskunnalle aiemmin annettuun täydentävään esitykseen nähden. Lisäys aiheutuu valtion ja kuntien välisen kustannustenjaon tarkistuksen jaksotuksen muuttumisesta.

Kustannustenjaon tarkistuksen jaksotuksen muuttuminen vaikuttaa eduskunnan käsiteltävänä olevan opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muutosesityksen sisältöön (HE 181/2004).

2005 talousarvio	430 330 000
2004 talousarvio	417 510 000
2003 tilinpäätös	388 136 737

31. *Valtionosuus oppisopimuskoulutukseen* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 107 258 000 euroa.

*Selvitysosa*: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Varsinaisessa talousarvioesityksessä momentille esitettiin määrärahaa 107 140 000 euroa. Eduskunnalle 26.11.2004 annetussa täydentävässä esityksessä momentille esitettiin 107 162 000 euroa eli 22 000 euroa enemmän.

Tulopoliittista sopimusta vuosille 2005—2007 koskevaan hallituksen kannanottoon 30.11.2004 perustuen momentille esitetään 96 000 euroa enemmän eduskunnalle aiemmin annettuun täydentävään esitykseen nähden. Lisäys aiheutuu valtion ja kuntien välisen kustannustenjaon tarkistuksen jaksotuksen muuttumisesta.

Kustannustenjaon tarkistuksen jaksotuksen muuttuminen vaikuttaa eduskunnan käsiteltävänä olevan opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muutosesityksen sisältöön (HE 181/2004).

2005 talousarvio	107 258 000
2004 talousarvio	104 238 000
2003 tilinpäätös	99 819 564

## 69. Ammatillinen lisäkoulutus ja vapaa sivistystyö

30. *Valtionosuus kansalaisopistojen käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 76 790 000 euroa.

*Selvitysosa*: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Varsinaisessa talousarvioesityksessä momentille esitettiin määrärahaa 76 780 000 euroa. Eduskunnalle 26.11.2004 annetussa täy-

dentävässä esityksessä momentille esitettiin 76 788 000 euroa eli 8 000 euroa enemmän.

Tulopoliittista sopimusta vuosille 2005—2007 koskevaan hallituksen kannanottoon 30.11.2004 perustuen momentille esitetään 2 000 euroa enemmän eduskunnalle aiemmin annettuun täydentävään esitykseen nähden. Lisäys aiheutuu valtion ja kuntien välisen kustannustenjaon tarkistuksen jaksotuksen muuttumisesta.

Kustannustenjaon tarkistuksen jaksotuksen muuttuminen vaikuttaa eduskunnan käsiteltävänä olevan vapaasta sivistystyöstä annetun lain muutosesityksen sisältöön (HE 181/2004).

2005 talousarvio	76 790 000
2004 talousarvio	75 068 000
2003 tilinpäätös	72 856 694

*50. Valtionosuus kansanopistojen käyttökustannuksiin (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään 45 814 000 euroa.

*Selvitysosa:* Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Varsinaisessa talousarvioesityksessä momentille esitettiin määrärahaa 46 627 000 euroa. Eduskunnalle 26.11.2004 annetussa täydentävässä esityksessä momentille esitettiin 45 924 000 euroa eli 703 000 euroa vähemmän.

Tulopoliittista sopimusta vuosille 2005—2007 koskevaan hallituksen kannanottoon 30.11.2004 perustuen momentille esitetään 110 000 euroa vähemmän eduskunnalle aiemmin annettuun täydentävään esitykseen nähden. Vähennys aiheutuu valtion ja kuntien välisen kustannustenjaon tarkistuksen jaksotuksen muuttumisesta.

Kustannustenjaon tarkistuksen jaksotuksen muuttuminen vaikuttaa eduskunnan käsiteltävänä olevan vapaasta sivistystyöstä annetun lain muutosesityksen sisältöön (HE 181/2004).

2005 talousarvio	45 814 000
2004 talousarvio	45 282 000
2003 tilinpäätös	44 130 818

*55. Valtionosuus opintokeskusten käyttökustannuksiin (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään 13 177 000 euroa.

*Selvitysosa:* Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Varsinaisessa talousarvioesityksessä momentille esitettiin määrärahaa 13 226 000 euroa. Eduskunnalle 26.11.2004 annetussa täydentävässä esityksessä momentille esitettiin 13 186 000 euroa eli 40 000 euroa vähemmän.

Tulopoliittista sopimusta vuosille 2005—2007 koskevaan hallituksen kannanottoon 30.11.2004 perustuen momentille esitetään 9 000 euroa vähemmän eduskunnalle aiemmin annettuun täydentävään esitykseen nähden. Vähennys aiheutuu valtion ja kuntien välisen kustannustenjaon tarkistuksen jaksotuksen muuttumisesta.

Kustannustenjaon tarkistuksen jaksotuksen muuttuminen vaikuttaa eduskunnan käsiteltävänä olevan vapaasta sivistystyöstä annetun lain muutosesityksen sisältöön (HE 181/2004).

2005 talousarvio	13 177 000
2004 talousarvio	12 878 000
2003 tilinpäätös	12 291 999

## 90. Taide ja kulttuuri

*30. Valtionosuudet ja -avustukset yleisten kirjastojen käyttökustannuksiin (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään 31 965 000 euroa.

*Selvitysosa:* Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Varsinaisessa talousarvioesityksessä momentille esitettiin määrärahaa 31 783 000 eu-

roa. Eduskunnalle 26.11.2004 annetussa täydentävässä esityksessä momentille esitettiin 31 877 000 euroa eli 94 000 euroa enemmän.

Tulopoliittista sopimusta vuosille 2005—2007 koskevaan hallituksen kannanottoon 30.11.2004 perustuen momentille esitetään 88 000 euroa enemmän eduskunnalle aiemmin annettuun täydentävään esitykseen nähden. Lisäys aiheutuu valtion ja kuntien välisen kustan-

nustenjaon tarkistuksen jaksotuksen muuttamisesta.	2005 talousarvio	31 965 000
	2004 talousarvio	28 663 000
Kustannustenjaon tarkistuksen jaksotuksen muuttuminen vaikuttaa eduskunnan käsiteltävänä olevan vapaasta sivistystyöstä annetun lain muutosesityksen sisältöön (HE 181/2004).	2003 tilinpäätös	28 718 000

## 98. Liikuntatoimi

52. *Valtionosuus liikunnan koulutuskeskuksille* (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 1 886 000 euroa.

*Selvitysosa:* Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Varsinaisessa talousarvioesityksessä momentille esitettiin määrärahaa 1 973 000 euroa. Eduskunnalle 26.11.2004 annetussa täydentävässä esityksessä momentille esitettiin 1 897 000 euroa eli 76 000 euroa vähemmän.

Tulopoliittista sopimusta vuosille 2005—2007 koskevaan hallituksen kannottoon 30.11.2004 perustuen momentille esitetään

11 000 euroa vähemmän eduskunnalle aiemmin annettuun täydentävään esitykseen nähden. Vähennys aiheutuu valtion ja kuntien välisen kustannustenjaon tarkistuksen jaksotuksen muuttumisesta.

Kustannustenjaon tarkistuksen jaksotuksen muuttuminen vaikuttaa eduskunnan käsiteltävänä olevan vapaasta sivistystyöstä annetun lain muutosesityksen sisältöön (HE 181/2004).

2005 talousarvio	1 886 000
2004 talousarvio	1 925 000
2003 tilinpäätös	1 893 000

**Pääluokka 31**  
**LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖN HALLINNONALA**

**24. Tiehallinto**

<p><i>21. Perustienpito</i> (siirtomääräraha 2 v)  Momentille myönnetään nettomäärärahaa 578 770 000 euroa.  <i>Selvitysosa:</i> Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.  Lisäys 8 000 000 euroa talousarvioesityksen 570 770 000 euroon nähden perustuu tulopo-</p>	<p>liittista sopimusta vuosille 2005—2007 koskevaan hallituksen kannanottoon 30.11.2004.</p> <table border="0"> <tr> <td>2005 talousarvio</td> <td style="text-align: right;">578 770 000</td> </tr> <tr> <td>2004 III lisätalousarvio</td> <td style="text-align: right;">1 378 000</td> </tr> <tr> <td>2004 I lisätalousarvio</td> <td style="text-align: right;">5 000 000</td> </tr> <tr> <td>2004 talousarvio</td> <td style="text-align: right;">583 326 000</td> </tr> <tr> <td>2003 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">606 262 100</td> </tr> </table>	2005 talousarvio	578 770 000	2004 III lisätalousarvio	1 378 000	2004 I lisätalousarvio	5 000 000	2004 talousarvio	583 326 000	2003 tilinpäätös	606 262 100
2005 talousarvio	578 770 000										
2004 III lisätalousarvio	1 378 000										
2004 I lisätalousarvio	5 000 000										
2004 talousarvio	583 326 000										
2003 tilinpäätös	606 262 100										

**99. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan muut menot**

<p><i>19. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot</i> (arviomääräraha)  Momentille myönnetään 291 395 000 euroa.  <i>Selvitysosa:</i> Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.  Varsinaisessa talousarvioesityksessä momentille esitettiin 291 500 000 euroa. Eduskunnalle 26.11.2004 annetussa täydentävässä esityksessä momentille esitettiin 289 395 000 euroa eli 2 105 000 euroa vähemmän.</p>	<p>Lisäys 2 000 000 euroa edukunnalle aiemmin annettuun täydentävään esitykseen nähden aiheutuu tässä toisessa täydentävässä esityksessä ehdotusta määrärahalisäyksistä.</p> <table border="0"> <tr> <td>2005 talousarvio</td> <td style="text-align: right;">291 395 000</td> </tr> <tr> <td>2004 III lisätalousarvio</td> <td style="text-align: right;">7 783 000</td> </tr> <tr> <td>2004 II lisätalousarvio</td> <td style="text-align: right;">5 500 000</td> </tr> <tr> <td>2004 I lisätalousarvio</td> <td style="text-align: right;">4 890 000</td> </tr> <tr> <td>2004 talousarvio</td> <td style="text-align: right;">278 000 000</td> </tr> <tr> <td>2003 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">288 586 196</td> </tr> </table>	2005 talousarvio	291 395 000	2004 III lisätalousarvio	7 783 000	2004 II lisätalousarvio	5 500 000	2004 I lisätalousarvio	4 890 000	2004 talousarvio	278 000 000	2003 tilinpäätös	288 586 196
2005 talousarvio	291 395 000												
2004 III lisätalousarvio	7 783 000												
2004 II lisätalousarvio	5 500 000												
2004 I lisätalousarvio	4 890 000												
2004 talousarvio	278 000 000												
2003 tilinpäätös	288 586 196												



## Pääluokka 33

### SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA

#### 32. Kuntien järjestämä sosiaali- ja terveydenhuolto

30. Valtionosuus kunnille sosiaali- ja terveydenhuollon käyttökustannuksiin (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 3 649 900 000 euroa.

*Selvitysosa:* Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Varsinaisessa talousarvioesityksessä momentille esitettiin 3 529 400 000 euroa. Eduskunnalle 26.11.2004 annetussa täydentävässä esityksessä momentille esitettiin 3 513 200 000 eli 16 200 000 euroa vähemmän.

Tulopoliittista sopimusta vuosille 2005—2007 koskevaan hallituksen kannanottoon 30.11.2004 perustuen momentille esitetään 136 700 000 euroa enemmän eduskunnalle aiemmin annettuun täydentävään esitykseen nähden. Lisäyksestä 121 000 000 euroa aiheutuu ansiotulojen verotuksen keventämisen kompensatiosta kunnille, 15 000 000 euroa valtion ja kuntien välisen kustannustenjaon tarkistuksen jaksotuksen muuttumisesta sekä 700 000 euroa laskentateknisistä syistä.

Hallitus antaa eduskunnalle toiseen täydentävään talousarvioesitykseen liittyvän esityksen laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annetun lain (733/1992) 45 a §:n muuttamisesta siten, että kunnan omarahoitusosuutta alennetaan verokompensaation toteuttamiseksi 23,30 eurolla kutakin kunnan asukasta kohden.

Eduskunnalle aiemmin annettuun täydentävään esitykseen verrattuna valtion ja kuntien välinen lakisääteinen kustannustenjaon tarkistus muuttuu siten, että arviolta 370 000 000 euron suuruudesta tarkistuksesta maksetaan 78 000 000 euroa vuonna 2005 ja lisäksi 74 000 000 euroa sekä vuonna 2006 että vuonna 2007. Loppuosa tarkistuksesta maksetaan vuonna 2008. Kustannustenjaon tarkistuksen jaksotuksen muuttuminen vaikuttaa eduskunnan käsiteltävänä olevan sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annetun lain 45 b §:n muutosesityksen sisältöön (HE 181/2004).

Kunnan omarahoitusosuus on 1 516,42 euroa kunnan asukasta kohden vuonna 2005 eduskunnalle aiemmin annetun täydentävän esityksen 1 533,56 euron asemesta.

2005 talousarvio	3 649 900 000
2004 talousarvio	3 319 040 000
2003 tilinpäätös	2 855 151 561